

TEABE TELEKRAAT

Nr. 67 18. veebruar 1998

T ä n a

- Midagi keelekeskuse, jah, isegi keeletsensuuri taolist peaks ikka ETV-s looma, ja niisugune on ka sõnavabadusemaal Inglismaal olemas. Ei tohi ju olla nii, et rahva raha eest lörtsitakse rahvast, ehkki rahvas vahest seda ise tahab.

Rikastava osaduse poole lk. 4

- **KEELENÕU** lk. 7

- **Vastlapäev on tulemas** lk. 9

- **Personaliteated** lk. 8

Õige juht peab pidevalt ora peos hoidma ja sellega alluvaid torkima - kuigi see on juhile pingutav ja seepärast põlevadki õiged juhid kiiresti läbi. Teisiti aga ei saa, sest siis tuleb seisak ja mugavus...

Roosta rõõmud lk 2 - 3

- Tutvuge meediaalaste ajakirjadega ETV raamatukogus lk. 8
- **TOOMAS LEPP:** "Mõnedel on meie peale hammas verel, aga neil pole kuskilt rünnata." "Kuller" 9. veebruar 1998 lk. 10

KRAAT TELEAT

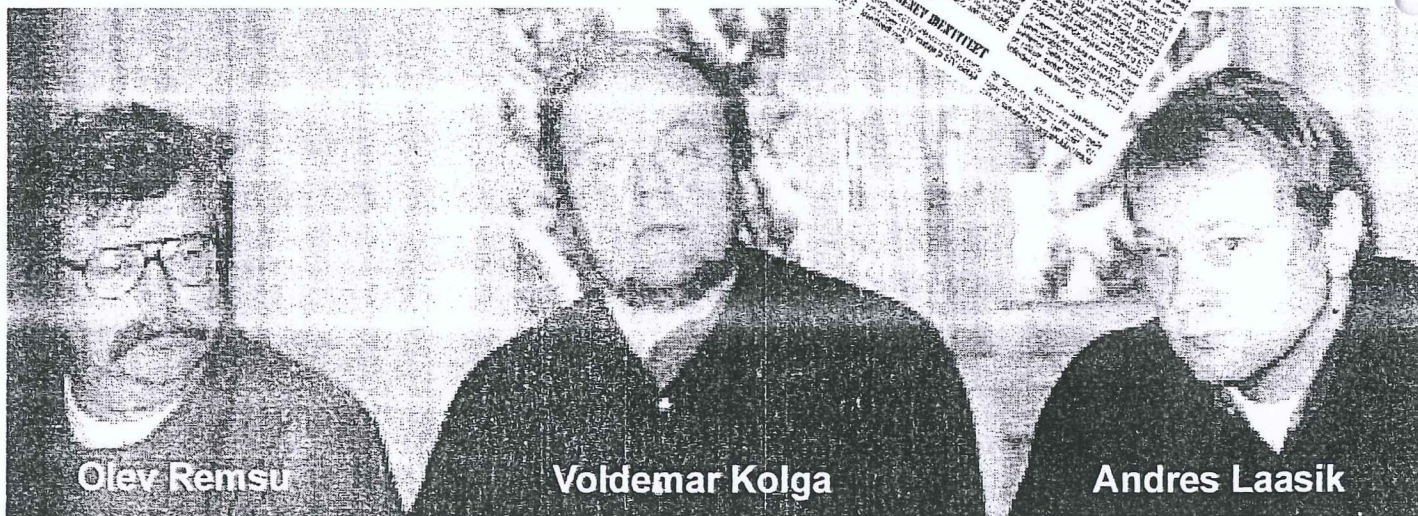
17. veebruar 1998

"Kes iseenese üle nalja heita suudab,
see pole väga haige ..."

Adik Levin, lastearst

R O O S T A

R Õ Õ M U D

Olev Remsu

Voldemar Kolga

Andres Laasik

TEHTUD, MÕELDUD

Uuest hooajast, vastupidiselt kohaletulnute enamuse ootustele, Roostal ei räägitud. Õieti jäigi ebaselgeks, miks nad arvasid, et pidanuks rääkima. See-eest oli külla kutsutud kolm veetlevat musketäri - kirjanik Olev Remsu, psühholoog Voldemar Kolga ja leheneeger Andres Laasik. Kõik pealekauba tuntud telekriitikud. Kuidas me oleksimegi võinud siis nende kuuldes oma sügiseplaane arutada, see oleks ju ühelikiirusel ajakirjandusse jõudnud. Ja mine sa neid ajakirjanikke üldse tea, neil võib igasugu riukaid tagataskus varuks olla. Seega näitas meie väike ent sõbralik telerahvapere taas kord üles fleksibiilsust ja suundus libisevalt üle uuele rezhiimile. Mis oli populaarteaduslik.

MITU PEAD ON MITU PEAD

Külalisesinejaile oli Lepp püstitanud ülesande kõnelda sellest, missugune näib ETV väljastpoolt vaatajale, mis on meie

kitsaskohad ja kuhu üldse avalik-õiguslik televisioon kursi võtma peaks.

TELEVISIOON TEKITAGU RIKASTAVAT OSADUST

REMSUL olid koolitükid küll tegemata ununenud, kuid olukorrast välja tuli ta ometigi. Tema rääkis ETV väärist keelekasutusest. Rikas keel - see on rahva teenimisel asi number üks, teadis Remsu, ja jutt jumala õige. Armu leidsid kirjaniku palge ees vaid Marite Kallasmaa, Urve Tiidus, Ott Ummelas, Riho Västriku, ja veel keegi - kes see nüüd oligi, lipsas mälust... Igatahes polnud see keegi mitte sporditoimetusest, sest sportlased - need on need kõige hullemad. Te kuulake vaid, mida nad seal Nagaanost eetrisse sülgavad! Isetehtud sõnad, lõpetamata laused... Diana Lorentsi pakutud võimalusest, et see on situatsiooni keel, Remsu kinni ei hakanud. Parimaks esinejaks pakkus tema Enn Soosaart. Sest rahvatelevisioon peab iga oma aktiga pakkuma rikastavat osadust, selles uba ongi. Seebiooperid ja muu praht,

tuleks kõrvale jätta, sest keegi pole andnud maksumaksja rahaga tehtavale televisioonile õigust näidata seda, mis teeb inimest halvemaks.

PRIME TIME PEAB JÄÄMA POPULARISEERIVATE JA ATRAKTIIVSETE SAADETE JAOKS

LAASIKU ajakirjanikumina oli oma etteastele pannud pealkirjaks "Eduka ETV identiteedikriis". Miks? Seks, et kui juba nõu küsitakse, siis küllap on ka kriis. Laasik näitas välja, et mäletab ka eilset päeva. See mees ei ela tulevikuta. Tõi võrdlusi, mille üle Shein või Killandi sedalaadi arupidamisel aru pidanud oleks, ja mainis, et kuigi ETV-st on nüüd kadunud kommers, siis programm kui niisugune sai üldjoontes juba Sheini aegadel küllalt kenasti paika pandud ja seda poleks mingit tarvidust eriti muuta. Laasik näis olevat seda meelt, et *prime time*'i paigutatud kultuurisaated pole just kõige õigem vangerdus. Kitsamale, kuigi loomulikult

irvestamist väärivale sihtgrupile suunatud saated võiksid edukalt olla tippajast väljas, sest kellel vaja, leiab need niikuinii üles. Need asjad olnud Sheini ajal üsna hästi paigas, arvas Laasik. Mis on praegu ETV vaalad, küsis Mariina Mälk. Uudised, suured EBU-projektid ja publitsistika. Kusjuures viimane peaks tublisti tugevam olema, samuti poliitilise mõtte tase. vastas küsiti. Laasiku meelest on üks Eesti ühiskonna tänaseid ohte - beibestumine - tärnanud kahjuks ka ETV-s, täpsemalt ilmasteate uue kuue varjus.

ORA PEAB OLEMA PIDEVALT TULES

KOLGAL oli kaks lemmikteemat - tuline ora ja aumärgid. Riigistruktuurid on jamad, tead, sest seal on inimesed harjunud tasa ja targu päevi õhtusse saatma, tundmata vähimatki hirmu millegi ees. Erastruktuurile omane mõtte- ja käit viis on seepärast palju efektiivsem. Õige juht peab pidevalt ora peos hoidma ja sellega alluvaid torkima - kuigi see on juhile pingutav ja seepärast põlevadki õiged juhid kiiresti läbi. Teisiti aga ei saa, sest siis tuleb seisak ja mugavus. Lepp on selles mõttes vist õige juht, arvas Kolga. Ja siis arvas Kolga veel, et televisioon peaks näitama lihtsaid asju. Näiteks seda, missuguste kriteeriumide alusel annab president välja aumärke. Et igaüks teaks pingutada, kui peaks tahtma. Ja verekoeri olevat ETV-s vähe, neid, kes tõelist elu ja tegelikke asju taga ajaksid. Vaadake näiteks *Larry King*'i... Aga "Reisile sinuga" ajab Kolgat oksele, sest seal näidatakse vahel nii tobedaid inimesi. Ma ei salli debiilsust, tead, põhjendas Kolga. Ka tema poolt küsitlitud üliõpilased olid õelnud, et televisioon peaks näitama targemaid saateid. Kas just niisuguste inimeste hulgas pole ETV potentsiaalne auditoorium, kes korvaks lollide saadete kadumisel ärajäävat inimhulka, küsis Kolga. Ja küsis siis veel, et mille järgi õieti telerahvas teab, kuidas vaataja nende tehtud saateid vastu võtab. Enda töös on Kolga asjad paika pannud: loeng on õnnestunud siis, kui vähemalt kaks üliõpilast selle käigus temasse armunud on. Kas saaksime selle telesse üle kanda?

ETV ON ENAMUSE TELEVISIOON

Viimane esineja, MARGO VESKIMÄGI Balti Meediateabe AS-ist erines eelpoolnimetatust, kuna rääkis faktide keeles. ETV on turu liider ja seetõttu suudab ta tekitada vaatajaskonnas muudatusi.

Kui hommikutelevisiooni oleks alustanud mistahes teine kanal, poleks seda nii kergelt vastu võetud. Kanal 2-l läks ükskord kolm kuud, enne kui publik tema uuendusele järele jõudis. See ongi ETV eelis: tal on hea positsioon ja ta võib endale üht-teist lubada. Teistele jääb reageerimisrõõm. Näis, mis juhtub nüüd "Kodus ja võõrsil" sarjaga... Margo arvates peab ETV suunama end enamusele, nii on see olnud ja nii peab ka jääma. Juba ETV sisu välistab mõtte vähemuste televisioonist.

ETTEVALMISTATUD SÕNAVÕTUGA

esines Pavel Ivanov, kes avaldas oma soovimelma venekeelsete saadete tulevikust eesti televisioonis. Selle kohaselt peab vene saadete maht, mis juba ongi suurenema hakanud, lähitulevikus veelgi suurenema. Nemad seal vene toimetuses olevat juba praegu küpsed juurde pakkuma veel 2-3-tunnist programmi laupäeva hommikuks. Poleks paha luua omaette venekeelne televisioon, mis saaks igal aastal kindla protsendi ETV eelarvest. Praegu näiteks ei osanud üks Narva muusikaõpetaja hingeski kahtlustada, et Eesti riigil üldse oma televisioon olemas on, nemad vaatavat kõik ainult taevast tulevat Venemaad. Õli kallasisid juurde Remsu ja Veskimägi. Esimene arvas, et riigilt tuleks küsida lisaraha omaette venekeelse kanali avamiseks ja teine lisas (muide kuulmata Ivanovi sõnavõttu), et eesti vene kanal tulnuks avada juba hetkel, mil Ostankino ja Venemaa tagant ära kukkusid. Siis oluaks ajastus õige ja tulemused küllap juba märgata.

ETTEVALMISTAMATA SÕNAVÕTTEDE ehk kohapeal sündinud ajutegelusproduktide ja loomupoolsete

tarkuseavaldustega esinesid Renita Timak, Mati Talvik, Eve Viilup, Aivar Tilk, Tiina Kangro, Maire Aunaste, Toomas Lepp, Diana Lorents.

VAHELEHÜDEID ESITASID Ela Tomson, Jaanus Nõgisto. Inna Lepp.

KÜSIMUSI KÜSISID Ülle Õun. Mariina Mälk, Raivo Suni.

VAIT KUI SUKAD OLID Katrin Seppel, Vilja Palm, Heidi Pruuli, Karmo Mende, Raivo Suni pinginaaber, Olga Martõnova, Anneli Viita, Olev Jaksi, Riin Rand, Tiit Kimmel. (Vahetundides rääkisid nad see-eest palju ja targalt.)

MINULE OLI SEE KÜLL KASULIK KOOSOLEMINE. SAIME KINNISTUST PUBLITSISTIKASAADETE ÜLITÄHTSALE ROLLILE. PEAME LIHTSALT TEGEMA JÄRJEST PAREMAID SAATEID JAKÕIK,

ütles Toomas Lepp.

EGA ME NÜÜD SELLEST LOLLIMAKS KAEI LÄINUD,

ütles Renita Timak.

KAKS KORDASAMASSE JÕKKE EI ASTUTA,

arvasid vanad roomlased.

LÕPPHEA, KÕIKHEA,

teab eesti vanasõna.

Ära anda ora

Vähekasutatud, kvaliteetne. Vastu soovin abi palgatõusu korraldamisel.

Teatada tehnikatalitusse telefonil 250 - 12 345

VÕTAN TÖÖLE VEREKOERA

Nõutav inglise keel, arvutioskus ja algteadmised ettevõtlusest. Hind kokkuleppel.

Helistada M. Talvikule

Müün kasutatud ordeneid ja aumärke. Hind kokkuleppel.

Rekvisiidiladu.

RIKASTAVA OSADUSE POOLE

*Ettekanne Roosta teleseminaril
14. veebruaril*

OLEV REMSU

Alul kavatsesin pidada oma ettekande ETV kultuurisaadetest, aga siis jälgisin hoolikamalt praegusi spordisaateid, ülekandeid Naganost, ning see muutis mu meelt. Usutagu mind, ma tahan ETV-le ainult head, samas ei esinda ma kohe kindlasti mingeid grupihuve. Võibolla oleks mullegi kasulik kellelegi mett moka peale määrida, ent jäägu see tegemata;

Ma ei pea õigeks mingit

primadonnakompleksi,

mille järgi TV-saatejuhtide isikuomadustest ei räägita või kui räägitakse, siis kiitvalt. Lihtsa inimese puhul on tõesti vahest ebaviisakas öelda, et kuule, sul on kõver nina, või - sa oled kole paks, ent TV saatejuhid peavad niisugused märkused välja kannama. Nende välimus on osa nende loomingust, kusjuures seda on välimuse mõlemad osad - nii see, mis on meikapiga muudetav, kui see, mis ei ole muudetav. Ma ei ole kujutavate kunstide spetsialist, aga arvan, et tean ühteist keelest, see tähendab, et oskan halba keelt eristada heast keelest - ja seda räägitakse niikuinii teletähtede selja taga, kas on mõtet luua ühiskonna ja enda vahele mingit barjääri, kust kriitika läbi ei kosta?

Mõnikord tundubki, et ETV elab liiga omaette, ehkki meediakriitika, tihti plärtsuv ja tige, tikub tülitama mõnusat omaette olemist. Siis sirvisin **Hagi Šeini** brošüüri, et teada saada, mis on

AVALIK-ÕIGUSLIK TV

- õigemini, mida teised sellest arvavad, ning ehmatasin. Kõik oli soliidne, eessõnad kohe allkirjadega ja puha, väga väarikatelt inimestelt, tulevad meelde **Rein Veidemann, Rein Sookruus** jt, ent ma ei leidnud sellest raamatust sõnagi keelest. Vahest seal on, aga siis küllalt tagasihoidlikul kohal. Ma arvan siiski, et ei ole, sest seal olid üles loetud isegi kostüümilaod, rekvisiidid jne, aga mitte keel. Issand Jumal, see on esimene asi, võibolla ka ei ole, vahest on esimene asi välimus ning miimika ja žestikulatsioonid, kust mina tean?

Rahvustelevisiooni tähtsaim osis on keel! Kõik on ju valitav, muudetav, ümbertehtav (inimene, tehnika, organi-

satsioon, riik) - ainult keel on püsiv. Kui kaob keel, pole enam eestlast.

On ju teada BBC inglise keel. See on esimene, see on kõige tähtsam. Olin nädal aega Londonis, vaatasin telekat. Seal käis diskussioon selle peale, kui palju peab moslemi kultuuri ja islami usku olema BBC, moslemeid on seal tõesti palju - ent see jutt käis perfektses inglise keeles. Londonis ei saa teinekord taksojuhust aru, ent raadio ja TV...

Küllap pole siin vaja rääkida, mis asi on eestlastele eesti keel. See on meie ainuke identiteedi määraja. Me oleme ida-, lõuna- ja põhjanaabritega ühte rassi, me oleme põhja- ja lõunanaabritega ühte usku, meie psühhotüüp on enam-vähem sama.

Kui inimene pole veerandsaja-aastase teletööga ilusas eesti keeles soravat jutustamist selgeks saanud, siis on arvata, et ta ei saagi

Midagi keelekeskuse, jah, isegi keele-tsensuuri taolist peaks ikka ETV-s looma, ja niisugune on ka sõnavabadusemaal Inglismaal olemas. Ei tohi ju olla nii, et rahva raha eest lõrstitakse rahvast, ehkki rahvas vahest seda ise tahab; vahel on keelekõsimused taandatud toponüümide õigehäälde küsimusteks. See on tegelikult üsna teisejärguline küsimus, sest esiteks ei suuda päris täpselt toponüüme keegi hääldada (muide, ka inglise ja vene omi mitte, rääkimata tuhandest teisest võõrkeelest), teiseks on tendents toponüüme mugandada ning alati võib vaielda teemal, kus on mugandumise lubatavuse piir. Näiteks, kui keegi proovib päris õigesti hääldada toponüüme *London* või *Leningradi oblast*, siis peame me seda eputamiseks. Sama lugu on *Naganoga* jne.

Aga kõik eelnev on õpitav. Ent on kvaliteete, mis ei ole õpitavad - näiteks jumalik jutustamisanne. ETV peab leidma inimesed, kes on võimelised soravalt, loogiliselt, isegi väga pikkade sõnade järgsilpe puhtalt välja hääldades, rääkima paarsada sõna minutis. Niisugusi inimesi võib leida raadiost, aga veel parem kui noorte kõnevõistluselt. Neid võistlusi peetakse parajalt tihti ning seal on jutustamistalente, kellele ETV peaks oma silma peale viskama.

ETV-l ei ole autahvlifunktsiooni

Inimese peavad ekraanile tõstma muud väärtused. ETV ekraanil olemine ei ole auasi, ehkki paljud näikse seda arvavat - nii need, kes on ekraanil, kui need, kes

neid ekraanilt vaatavad. Siin ongi esimene tõrge - autahvilil olija läheb uhkeks ning teda ei võeta südamega omaks. Ta on mindagi kõrgemat, vahest isegi "parem", vahest halvem, ent mitte minu oma, keda ma usaldan.

Mati, ma arvan, et autahviliga võrdlemine ei ole räigus, usu mind, ma ei taha kellelegi räigusi öelda!

Kuidas seda tõrget mahendada?

Võib päris kindel olla, et mõned saatejuhid ei otsigi selleks teed, pigem suurendavad lõhet enda ja vaataja vahel. Muidugi peab siin kõigepeal nimetama **Urmas Otti**, kes on endast ja teletööst mingi kultuse teinud ning seetõttu intelligentsema publiku ETV-st kaugendanud. Ott nagu mängiks vanal, nõukogudeaegsel paljastamisstruktuuril. Perestroika ajal oli ju üsna tore kuulda, kui palju tšinovnikud teenivad, aga nüüd peavad olema teised mallid. Nüüd nahutagu Ott oletatavaid korruptante.

Psühhobarjääri ületamine olgu ETV saatejuhtide ülesanne, mitte aga selle ähitamine.

Mis on AÕT?

Osadus, positiivne, rikastav osadus. Usklikud peavad seda terminit peamiselt enda omaks, nad peavad silmas positiivse osaduse all ühendust Jumalaga (kogudusega) ning negatiivse osaduse all ühendust Saatanaga, kurjuse, ateistide ja halvaga. Tegelikult ei ole see religioosne termin, ehkki leiab religioonifilosoofias sagedast kasutamist.

Selge, et **Aunaste** saade ei teeni positiivset osadust, pigem vastupidi. Ja need 400 000 inimest vaesestuvad Aunaste saatet vaadates. Kõik kordub, kõik on maitsetu. Minu meelest on ilus seksuaalstseen kah eetilisem ja kargem kui lukuaugust piilumine. Aunaste võiks seal esitada umbes selliseid küsimusi: mis linnud ja loomad elavad Kanaari saartel, kui palju on Stockholmis elanikke jne. Lihtne valgustuslikkus on küll osa positiivsest osadusest, kui see Aunaste saate debiilikute kulusse jõuaks.

Vaatajad peavad tajuma, et "see on minu oma" ja "selle vaatamine on mulle kasulik".

Need kaks hoiakut sisaldavad ka vastuolu seebikas näiteks võib olla "minu oma", aga "mitte mulle kasulik".

Osadus ei saa tekkida võõra asjaga. Nii on ETV-s minu meelest liiga palju juttu Saare- ja Valgamaast, ka Ida-

Virumaast (aga see on strateegilise piirkonnana vist paljude eestlaste meeles, see las olla), aga järvalast ei huvita Saaremaa domineerimine. Saaremaaga on küll nii, et nagu seal hiir piuksu teeb, nii see on kogu Eestis teada. Ülejäänud Eestis aga toimub võõrandumine, ETV-st kaugenemine. Asi tuleb regionaalselt tasakaalustada.

Ma ei ole öelnud, et ETV-s peaks olema ainult valgustuslikud koolisaated. Positiivne osadus võib tekkida ka meelelahutuslikust saatest, eriti siis, kui saatejuhi sära nakatab ning saatejuht on hea kõnetehnikaga, loomutruu miimika ja žestikulatsiooniga inimene.

Riigitelevisioonil ei tohiks olla asja vaatajate jahis

Aga ta ei tohiks vaatajaid ka kaotada, see on muidugi õige. Kuidas see vastuolu ületada? Ainult kvaliteedi kasvuga. Kvaliteet kasvagu koolituse kaudu - kes ei ole saanud keeletrenni, sel ärgu olgu ekraanile asja. Isegi ajalehtedes käivad ajakirjanike koolitajad, aga ma ei ole kuulnud, et seda tehakse ETV-s. Või ma eksin?

See nõuab raha, ent siin peab Riigikogu raha andma. ETV peaks olema selleks aluseks, mis kinnistaks meie rahvuslikku identiteeti, ja selle pealt raha kokku hoida ei tohi. Teist niisugust riikliku asutust pole, kes võiks seda teha. Kõne alla tuleksid veel haridussüsteem, aga see hõlmab ainult noori. Ka riiklik ümberõpe ei hõlma kõiki ning see süsteem peab andma eriala, mitte muuga tegelema.

ETV ei peaks aitama luua ainult rahvuslikku identiteeti, vaid ka riiklikku identiteeti, ja ka selle pealt ei hoita raha kokku. Või kuidas? Siin mõtlen ma venekeelseid saateid ning on selge, et kui kõik meie muulased vaatavad ETV venekeelseid saateid, siis pole meie riigil sisemist ohtu.

ETV venekeelsetes saadetes peab olema perfektne vene keel, saateid ei tohi teha eestlased. Küll aga võib seal olla eesti keel vigane ning aktsendiga.

Ja ma ei räägi sugugi oma ettekande algusele vastu - venelasi peab julgustama eesti keelt rääkima ning neid ei tohi aktsendi pärast ostada. Kui ETV-s räägivad venelased aktsendiga eesti keelt, siis julgeb vene mass ka poes aktsendiga

eesti keeles kaupa küsida. Ja eestlased ei mõnita neid, sest ETV prestiiž on kõrge. Kunagi tulevikus peaks isegi venekeelne eri kanal olema, vahest on siis vaja vähem tanke osta.

ETV ülesanne on rahva teenimine rahva raha eest, ja tuleb anda endale aru, et rahvas kipub hoidma ikka rumaluse poole

Seepärast tuleb rahva teenimisel rahva soovidega vastuollu minna.

Uskuge mind, mõnel sporditoimetajal, kes on veerandsada aastat ekraanil olnud, on sõnavara pisem kui meie nõuame muulastelt kodakondsuseksamil. Rahvale muidugi meeldib, kui teda keeleliselt lõrtsitakse, aga ometi ei või seda teha. Rahvast ei tohi vaesestada. "Reisile sinuga" ahistab vaatajat vaimselt ja kõlbeliselt, spordisaated keeleliselt. Muidugi võivad nad seal pruukida slängi, võivad pruukida situatsioonikeelt, kus on hüüatusi, aluse või öeldiseta lauseid, selles kõiges ei ole küsimus. Aga selle juures peab olema rikas sõnavara, kirjeldamisoskus, lausete jutuks konstrueerimise oskus, ja kõik see puudub. Kõik ju teavad, et see keeleasi pole sugugi nii lihtne. Kui vaataja rikastab oma sõnavara ETV kaudu, siis muutub ta hingeliselt rikkamaks, ta on võimeline mõtlema keerulisemaid mõtteid, ja see tuleb talle kasuks, et elus läbi lüüa ja edasi jõuda. Seega aitab ETV niisuguse vaataja järjele, mis ongi ETV ülesanne ja just selleks peab Riigikogu talle rahva raha andma. Kasin sõnavara aga vaesestab inimest ning selline inimene jääb eluvõitluses alla. Kui inimene kogu elu spordisaateid vahiks, oleks ta peagi vaimne invaliid ning seega riigi ülalpeetav.

Mis mõtet on sellel, et lastele koolis eesti keelt ilukirjanduse ja muu kaudu pähe taotakse, kui ta hiljem elus kuuleb ainult *basic estonian*.

Ma ei saa küll aru, kuidas nii kergekäeliselt andestatakse keeleoskatus. Kas kolleegid teevad seda põhjusel, et nad ise kah pole keeles kõige tugevamad. Vahel tundub, et ETV on muutumas asjaks iseeneses, mis nagu ei vajagi kedagi muud kui iseennast.

Kriitika on muidugi vahel plärtsuv, tige ja kuri ning võibolla tõesti kadedusest, sellepärast, et kellegi edevus on jäänud rahuldamata. Aga kogu kriitikamass peab

kokkuvõttes andma õige hinnangu. Aga küllap kuulub saatejuhi elukutse juurde ka paks nahk, küllap ta on harjunud kurjustamisega. Vahel on tõesti toimetajad ja saatejuhid meediakriitikust targemad, minagi kuulen täna siin asju, millest mul varem õrna aimugi polnud. Sellegipoolest ei tohi ETV sulguda mustaks kastiks, mis elab ainult iseenesele. Võibolla peaks ETV tegema saatesarja "Abiks algajale telekriitikule"?

See on vale, et vaadatavus on programmi headuse kriteerium. Selline suhtumine on pärit kommertstelekast.

Ma ei saa aru, mis jama see on, kui ETV mängib kaasa horoskoopide mängu. Niisugune lollitamine vaesestab inimesi, kuigi inimesed ise tahavad, et neid lollitatakse.

M-klubi on väga kõvasti alla käinud, see hümnilugu oli täielik jama. Ometi on selles saates rikkalik sõnavara, nagu muide ka Urmas Otil. Polnud kallilikku sõnahuumorit ning baskinlikku situatsioonihuumorit, Võib-olla ajutine ebaõnnestumine? Vahest kosuvad väsimusest?

Või peidaks "Reisile sinuga" kõrvale mõne kultuurisaate?

ETV telefilmi osakond võiks hakata tegema mängufilme, see välistab nii tohutuid ebaõnnestumisi, milliseid tuleb ette meie väikestuudiotest, õigemini ühefilmi-stuudiotest.

Ja loll vaataja võib kolida vahtima konkurentkanalit. Asi on selles, et

lulli rahakott on õhuke ning ega sellest ära kolimisest pole ETV-l kahju

ning kommertsTV-l kasu. Ma kohe seletan, milles on asi. Ajakiri "New Yorker" avaldab luuletusi (ka lühijutte), mida ei loe mitte keegi. Aga ometi on "New Yorkeri" lugeja uhke, et ta loeb ajakirja, mis avaldab luuletusi. Ja just luuletuste kõrval on kõige kallimad reklaamihinnad. Asi on prestiižis. Ja kuigi ETV-s vaadatakse kultuurisaateid kõige vähem, peab nende hulka hoopis suurendama, et tõsta oma prestiiži. Mina pean seda Enn Soosaare kirjandussaadet väga heaks, kuigi sel on väga vähe vaatajaid. See täidab luuletuseefekti.

Ilma kultuurisaadeteta oleks ETV ilma eesti keelela.

Tegelikult on head kultuurisaated ning kristallpuhas eesti keel üks ja sama asi. Ja kristallpuhas eesti keel võib olla släng, olgu noorukite või kelle tahes oma. Fuckid muidugi ETVsse ei sobi, ehkki nad mõnel pool on olemas. Aga mitte soliidsetes

kanalites. Kirjanduses on *fuckid* kogu aeg olnud, USA kinoekraanile jõudsid nad alles 60ndail aastail, siis, kui nad Euroopas ammu olid olemas, ent soliidsesse telekanalisse nad ei kuulu. *Strong language* on põhjus, miks saade ja saatejuht kõrvaldatakse.

See, mis Kolga rääkis, et kõik kanalid võiksid ühel ajal anda uudiseid ja muid sarnaseid saateid, nagu see on USAs, on väga põnev, aga meil võimatu. Kanalid peavad olema võrdse tugevusega, nõrgemad pole nõus sellises võistluses osalema, mis nad surma juhiks. Aga muidugi oleks ETV poolt üsna kaval, kui ta sellise ettepaneku teeks, saaks näha, kuidas teised keerutama hakkavad, et mitte oma nõrkust tunnistada.

Muidugi on ETV-l õigus Riigikogult rohkem raha küsida, aga Riigikogul oleks õigus luua ka erapooletu disklaifikomisjon, mis loomulikult ei tegeleks poliitikaga, mis likvideeriks ETV-s nähtused, mis ei aita kaasa rikastavale osadusele. Ringhäälingunõukogu paistab olevat politiseerunud organ, kuigi seal on toredad inimesed. Kas ETV annab läbilõike eesti ühiskonnast; kas see, mida inimene elab ühes saatepäevas rohkem üle kui kogu eelmise elu jooksul - on see läbilõike eesti ühiskonnast?

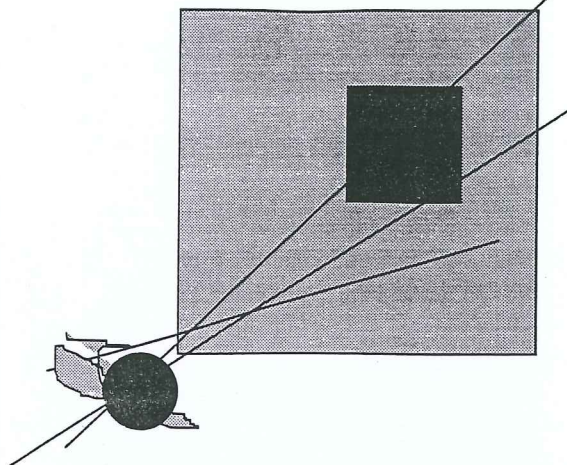
Ka presidendi ja peaministri kritiseerimine võib Eestile kasuks tulla, kõige rohkem tuleb aga kasuks puhas eesti keel ning see, kui hästi palju Oostankino-vaatajaist endale meelitatakse.

Minu meelest on kogu TV-teooria rajatud vaatajaskonna kasvatamisele, mis võib olla aga ainult üks ülesanne. Uskuge mind, et

vaataja on huvitatud valgustusest

ning varsti tabavad kommertskanalid selle ära. Seda enam, et valgustuslikkusest huvitatud vaataja on rahakotiga vaataja.

Nagu preestrilt nõutakse eelkõige head väljendusoskust ja rikastavat keelt, nõnda vaimupreestriteltki. Ainult eeskujuliku keele kaudu võib tekkida isikusära, mis nakatab ja rikastab. Sellisel saatejuhile tekib autoriteet, mis on olulisem populaarsusest. Kindlasti oli näiteks **Valdo Pant** rohkem autoriteetne kui populaarne saatejuht. Tänapäev pakub aga populaarseid saatejuhte, kes lehtedes muudkui nahutada saavad ning on seetõttu tõmbunud üksmeelselt ringkaitsesse. Mis on omakorda vale hoiak nagu ka nahutamine kriitikute poolt. Ja uskuge mind, mina ei ole tulnud mõõka tooma, ainult rahu, sest ETV on ka minu TV.

KEELENÕU

Kesk- ja ülivõrre

Kesk- ja ülivõrre kasutamine tekitab väikest segadust.

- **NB!** Keskvärret kasutame siis, kui tegemist võrdlusega, miski on millestki suurem, parem, ilusam jne.
- Ülivõrre märgib, et tegemist on **KÕIGE** suurema, parema, ilusamaga.

Ülivõrre puhul saab kasutada nii pikka kui lühikest varianti: **kõige suurem** ehk **suurim**, **kõige parem** ehk **parim** jne.

Ilmselt põhimõttel "topelt ei kärise" lisatakse pahatihti lühikesele ülivõrrele veel "kõige": *kõige tähtsaim*, *kõige kõrgeim* jms. See on väärt ja riivab kõrva.

Hiljuti kuulsin meie ekraanilt järgmist lauset: *Tase on kõrgeim kui kunagi varem*.

Antud lauses tulnuks kasutada **kesk**-, mitte ülivõrret ja ütelda: *tase on kõrgem kui kunagi varem*.

Veidrad väljendid

- Maja ei saagi teil oluline olema või?
- Viga tehti maandumisel Saara poolt.
- Ei tea, kas võistlus saab homme toimuma või mitte.
- Sisepoliitiline küsimus saab lähiajal olema kõige tähtsam.
- Soininen on Ahose poolt sülle võetud.

Parimate soovidega
Mai Järvekül

PERSONALITEATED

Tööleping lõpetati:

15.02.1998 energeetikaosakonna remondilukksepa **Pantelimon Bôrdjaga**.

Tööleping sõlmiti:

09.02.1998 - **Rauno Varblas** salvestusosakonna videooperaator;

16.02.1998 - **Katri Ristal** hanketoimetuse vastutav sekretär.

Aino Sauemägi

Kõikidele

peatoimetajatele

25. veebruariks tuleb esitada

3. kvartali plaan koos kordussaadetega suveperioodiks.

M. Mälk

ETV aastapreemiate statuudi

läbivaatamiseks moodustati komisjon, kuhu kuuluvad **Renita Timak, Maire Radsin, Tiina Kangro, Vello Reili, Jaanus Nõgisto**.

Ene Köster

Uued telefonid

ETV üldtelefon	6 284 100
	Elvi Õis
Peadirektori abi	6 284 113
	Kaidi Kesamaa
ETV progr. peatoimetaja	6284 200
	Mariina Mälk
Rahandusjuht	6 284 130
	Anneli Viita
Raamatupidamine	6 284 140
	Tiia Kannel
Transport	6 284 656
	Anu Roots
Uudised	6 284 000
	Merike Värk
	6 284 010
	Aarne Rannamäe
	6 284 070
	Vene AK
Tootmistalitus	6 284 600
	Aksel Lember
Tehnikatalitus	6 284 700
	Leiger Põldma,
	Helgi Sender
Publitsistika	6 284 400
	Inna Lepp
Välisosakond	6 284 110
	Juhan Paadam

Tutvuge ingliskeelsete meediaalaste ajakirjadega ETV raamatukogus

Meil on ingliskeelsetest meediaalastest ajakirjadest teile lugemiseks pakkuda Euroopa Ringhäälingute Liidu EBU väljaanne "Diffusion EBU", "TBI: Television Business International", "IPI Report: The International Journalism Magazine", "FT Telecoms World", "Media International: Global Intelligence on media & advertising", "Electronic Media: The programming publication", "World Screen News: The magazine of international television, video & film"

Järgnevalt ajakirja "Diffusion EBU" (ilmub neli korda aastas) talvenumbrist sisust.

Kõigepealt leiab siit EBU liikmesorganisatsioonide loetelu seisuga jaanuar 1998. Ajakirja 48 leheküljest on 16 pühendatud ringhäälingule kui haridussüsteemi osale, mis tehnika arenguga seoses on pidevas muutumises ning pakub järjest uusi võimalusi teadmiste levitamiseks ja omandamiseks. Oma seisukohti avaldavad Frederic Fleisher Rootsist, John MacMahon Iirimalt, Norbert M. Seel Saksamaalt, Zita Drdová Tšehhist.

Ringhäälingusüsteemist Saksamaal kirjutab EBU president, saksa Bayerischer Rundfunk peadirektor Albert Scharf artiklis "The broadcast media situation in Germany".

Steve Robertsi artiklis "Television a focus for equality?" antakse ülevaade Euroopa Komisjoni poolt korraldatud naiste ja meediatööstusest konverentsist pealkirjaga "Changing images changing attitudes", mis toimus Tesselonikis 1997. aasta sügisel ning kus jagati ka meediaauidu Prix Niki.

Mis on juhtunud lasteprogrammidega Euroopa avalikes televisioonides, võite lugeda Jay G. Blumleri ja Daniel Biltereysti artiklist "Trends in Children's television". EBU väljaandena on ilmunud ka nimetatud autorite vastavateemaline uurimus "The integrity and erosion of public service television for children: A Pan European survey".

Rahvusvahelise Ringhäälinguakadeemia direktori Aleksandar Todorovici artiklist "MDTV documentary coproductions" võite lugeda jaapani ja euroopa dokumentaalfilmitegijate ühisest seminarist Montreux's.

Digitaalrevolutsiooni mõju ringhäälingule ja teleprogrammide koostamise strateegiale ning EBU rolli selles käsitleb Guillaume Chenevière Šveitsist artiklis "Programming in the digital age".

Kuidas toimub uusima teletehnika areng, sellest võite lugeda EBU uue tehnikaosakonna juhataja David Woodi artiklist "The mysteries of the market".

Ning lõpetuseks saate ülevaate Soomes läbiviidud uue meediatehnika (raadio, televisioon, teletext, video, personaalarvutid, telefoniteenused jt.) tarbijaskonna uurimuse tulemustest. Artikli "Who will use new media?" autoriteks on Johanna Jääsaari ja Erja Ruohomaa YLE auditooriumi uuringute osakonnast.

Ülevaate koostas **Viire Kivimäe**

Vastlapäev

22. veebruaril

kell 14.00

Tallinna Lauluväljakul

kohtume

kolleegide ja konkurentidega

teistest

tele- ja raadiojaamadest

Kell kaks päeval algab sportlik osa, mistõttu on ILMTINGIMATA vaja, et iga televisioon ja raadio moodustab oma esindusvõistkonna, et välja selgitada, kes on vägevam. Võistlustingimused on väljatöötamisel, aga võistkonnas peaks olema neli inimest. Kui vabatahtlikke rohkem tuleb, moodustame mitu-mitu-mitu võistkonda ja paneme kõik alad kinni. Igavesti tore oleks.

Kavas on kelgutamine, iluuisutamine ja kui hästi läheb, siis ka hokivõistlus. Alus, mille peal liugu lasta, tuleb endal välja mõelda ja kaasa võtta, see on fantaasia vili. Mida uhkem ja omapärasem "kelk", seda parem, sealjuures loomulikult hiigla heade libisemisomadustega.

Lisaks võistlusele on igaühel võimalik proovida lumelaudu, slaalomsuuski jm. Kes tekkida võivaid järjekordi ei kannata, sel on muidugi targem omal kelgud-suusad-uisud kaasa võtta.

Tasuta pakutakse liulaskjatele teed ja putru või suppi.

Kui võistlused läbi ja mäe peal lustimisest isu otsas, jätkub pidu kõrtsis Laululava all. Sinna saab vabalt sisse juba kella viiest ning arvatav lõpuaeg on kümme.

Kui peaks nüüd eriti haprasti minema ja lumi pühapäevaks ära sulama, siis - võistkondlik mõõduvõtmine toimub igal juhul ja pidu pidamata ei jää.

Ootan kaasalöömist ja -mõtlemist. Kinnitan teile, et kes lustida tahab ja oskab, saab maksimaalse peo!

Piret Suurväli
tel. 4683

NB!

Roosta seminaril hr. V. Sikka
tehtud fotosid saab tellida.

Soovijail paluks pöörduda
Kaidi poole!

26. veebruaril kell 14.00
toimub proovisaalis

EESTI ÜHISPANGA TEABEPÄEV

- Eraisikute laenuvõimalused
- ETV töötajate soodustused
- Uued laenutooted

Küsimustele vastavad EÜP
Tallinna osakonna juhataja
Riho Rasman, asepresidendi
nõunik Heiti Hendrikson,
suurklientide osakonna
esindaja Allan Parik/Margo
Kuusk

TOOMAS LEPP:

**"Mõnedel on meie peale
hammas verel, aga neil
pole kuskilt rünnata."**

"Kuller" 9. veebruar 1998, lk. 4

ETV ekraanilt on reklaam peaaegu kadunud. ETV näitab hommiku-programmi. ETV kärbib halduskulusid. Toomas Lepp (47) on olnud Eesti Televisiooni peadirektor kolm kuud. Ainult tema teab, kui palju tal selle aja jooksul närvirakke on kulunud.

Hispaanlase verd peadirektor tõi telemajja ülienergilise juhtimisstiili, mis mõjus ETV-le nagu 10-palline torm kaluripaadile. Need, kes olid harjunud vaikselt päeva õhtusse veeretama, pidid tööle hakkama. Konkurendid sattusid ärevusse. On tekkinud hulk kuulujutte. Aegajalt pääseb mõni neist lehtedesse. Boss on esimesed kolm kuud hästi vastu pidanud, tema juuksed ja vuntsid ei ole hallikaks tõmbunud.

Kolm kuud ajakirjanduse pidevat pressingut - kas üle ei viska?

"Ma pean harjuma igasuguse pressiga ja sellega, et mulle pööratakse palju tähelepanu. Ma võtan kriitika omaks, kui see vastab tõele. Kui te olete märganud, siis ei ole ma kunagi avalikkuse ees sõna võtnud ja kriitikuid sarjanud. Olen püüdnud leida kriitikast iva, mida oma töös ära kasutada. Proovin põhjustele jälile saada ja vastavalt sellele käitumismalli valida."

Lepa sõnul on ETV-s kõik avalik. Kui ajakirjandusel on huvi, siis olevat ta hea meelega nõus rääkima. Sellest, et ETV-l läheb praegu hästi, räägib ta suurima heameelega. "Meie vaadatavus on kasvanud ja me oleme leidnud ökonoomsed majandusvõtted. Kirjutasin alla ETV-le väga kasuliku lepingu, kus on öeldud, et see ministeerium, firma või fond, kes on raha mingi asja eest maksnud, hoidub tegudest, mis võivad riivata ETV toimetusslikku sõltumatust saadete ja programmide loomisel ning edastamisel. Kõik, mida ma kandideerimise ajal lubasin, hakkab valmis saama. Kuna ETV-d on kogu aeg peksupoisi osas peetud, siis on mul tunne, et mõnedel seltskondadel on meie peale hammas verel. Aga neil pole kuskilt rünnata." Lepp räägib kiiresti. Tundub, et ta jõuab telemajas iga probleemi kallale või vähemalt proovib jõuda.

ETV saatejuht Kati Murutar on Kullerile öelnud: "Olen aru saanud, et ETV-s võtab kõik otsused vastu Toomas Lepp. Ta usaldab ainult iseennast. Loomulikult ei jõua ta kõikidega tegelda ning läheb siis tigidaks."

Kas ongi nii, et peadirektor Lepp käsib, poob ja laseb?

"Teate, kui selles majas ei ole viis aastat üldse juhitud, siis peab pendel käima korra ühest seinast teise, et tekitada mingisugune stabiilsus. Siin olid kõik õigused antud väga madalale tasemele. ETV-d on kasutatud lüpsilehmana. Kõik proovivad siit võtta, mida võtta annab. Ma olen hakanud nõudma korda ja ökonoomset stiili. See tekitab vastulööke."

Lepp soovib helistada Kati Murutarile selgitamaks, mis juttu too nüüd räägib. Kas leppisite siis Murutari ära? "Ei, me pole leppinud, ma ei ole temaga tülli läinudki. Mina suhtun saadetes kvaliteedi seisukohalt."

Väidetavalt tegi Kati Murutar saates "TerviSeks" varjatud reklaami. Murutar nimetas olukorda ETV-s paranoiliseks. "Kui saatejuht või külaline kannab mingi firma kella või riideid, siis kahtlustatakse varjatud reklaami. See on skisofreeniline asjade nägemine," ütles ta.

"Saate "TerviSeks" võttis eestri ära eelmine ajakirjandusliku programmi juht Katrin Saks. Mina konstateerisin fakti, et saade oli all - saade on nõrk, siis tuleb abinõud tarvitusele võtta, saade ümber teha või tegija välja vahetada," räägib Lepp.

Kus on varjatud reklaami ja reklaami vaheline piir? Näiteks tulen ma saatesse ja mul on seljas "Adidase" firmamärgiga särk ning ma kannan "Rolexi" kella. "Maailmas on täpselt teada, mis on *product placement*. See on kauba asetamine teatud viisil kaadrisse, et ta seal tähelepanu ärataks. Kui siin oleks kaamera ja meie vahel limonaadipudel, siis kallataks limonaad kannu või pööratakse pudeli silt teisele poole. Kui te olete tänaval ja meil on teie intervjuud vaja, siis võite kanda "Marlboro" mütsi või mida tahes."

Toomas Lepp kummardub arvuti kohale ja klõbistab klahvidega. Arvutist kostab raadio, kust hakkab rääkima Sulev Valner.

Soo-soo, Lepal oli ju hiljuti konflikt ka Valneriga? "Ei ole olnud konflikti. Palun esitage faktid."

Ajalehes ju oli, et teil käis Valneriga ETV koridoris tuline sõnavahetus saate "Riigiks saamine" teemal. "See on vale. Ma olen vestelnud Valneriga üks kord kabinetis ilma tunnistajateta. Küsisin Valnerilt, miks

ta lubas eetrisse allpool kunstilist taset saate ja miks on eetrisse andmata Erik Boltowski toimetatud kaitseteemaline saade."

Kust siis see konflikti legend?

"Mulle helistas ajakirjanik ja küsis, kas teil oli Valneriga saate teemal juttu. Vastasin, et oli. Ja kohe ilmuski ajalehes lugu Lepa ja Valneri konfliktist. Ei olnud konflikti, oli tavaline tööasjade ajamine."

Järsku on ETV-s infolekitaja, kes töötab teie vastu? "Las olla. Valner on ju ajalehe "Post" kunagine peatoimetaja."

Ei ühinenud ebaausust lubava eetikakoodeksiga

Kas tunnete telemajas vaikivat vastasseisu? "Ei, absoluutselt mitte."

Nõupidamisel TV 1-s vestlesite Ilmar Taskaga. Kas ma väljendun õigesti, kui ütlen, et see oli ülimalt emotsionaalne vestlus? "Meil ei tekkinud konflikti. Rääkisime ETV programmist ja teiste televisioonide sekkumisest sellesse. Ma ütlesin Ilmarile, et tema nõudmised puudutavad ETV programmi, mille kohta ma ei saa anda lubadusi. Meie programm on sõltumatu ja vaba. Ta tahtis, et lepingus oleks säte, mis piiraks meelelahutussaadete tegemist ETV-s. Vastasin, et see on võimatu."

Lepal on varuks näide ajakirjanike pahatahtlikkusest: "Mulle helistas "Eesti Päevalehe" ajakirjanik ja ütles, et liiguvad kuulujutud, nagu poleks ETV kassas raha palga maksmiseks. Ma vastasin, et meil on 12 miljonit krooni. Siis esitas ta sama küsimuse Paul-Eerik Rummole, kes ütles, et jutt rahapuudusest on absurdne. Järgmisel päeval ilmus "Eesti Päevalehes" lugu, et liiguvad kuuldused, et ETV-l pole raha, aga Lepp ja Rummo ütlevad, et on. No mis siin toimub? See on absurdne. Mul on "Eesti Päevalehe" pärast häbi."

Kuuldavasti on ETV võlgu EK-le ja "Statoilile"?

"Kust te seda kuulsite? Pange kirja, et Lepp küsis seda. Mis te vastate?"

Kahjuks ei saa ma öelda, kes mulle sellest rääkis. "Kui keegi teile helistas, siis on olemas pahatahtlikkus. ETV eelmine transpordiosakond pani hakkama suure koguse bensiini. Osakonna ülemal oli oma transpordifirma, mis võttis bensiini ETV arvelt. Keegi ETV endisest juhatusest ei reageerinud. ETV-l ei ole bensiinivõlga, on olukorra selgitamine. ETV-le ollakse praegu muide debitoorselt võlgu üle 8 miljoni krooni."

ETV ei ühinenud ajakirjanike eetikakoodeksiga, sest see lubab ajakirjanikel hankida infot ebaseaduslikult.

Mida te arvate Madis Jürgeni eksperimendist? {Jürgen tegi politseile avalduse, et tema auto on ärandatud, ja sõitis sama autoga mööda linna ringi.}

"Uuriv ja hea ajakirjandus tohib kasutada ainult ausaid võtteid. Jürgeni katse ei hoidnud ära kuritegu ega säilitanud kellegi elu. Kui inimene kirjutab vabal tahtel alla paberile, et tema auto on varastatud, aga tegelikult ei ole, siis on ta eksinud seaduse vastu. Kui me kirjutame alla, et ebaaus tegevus on lubatud, siis milleks seda eetikakoodeksit üldse on vaja."

Kas tegite ettepaneku see punkt eetikakoodeksist kõrvaldada? "Jah. Tarmu Tammerk helistas ja küsis miks ma seda teen. Eetikakoodeksiga mitteühinemist ei otsustanud mina üksinda, vaid ETV juhatus ühel häälel."

Millised on Lepa kordaminekud ETV-s? "ETV raamatupidamine oli korrast ära. Siin oli mitu bilanssi, mis ei vastanud seadusele. Nüüd on sellel lõpp. Minu meelest on kõige suurem kordaminek, et oleme reklaamist lahti saanud. ETV saab alles nüüd tõestada avaliku teenuse olemust. Me ei saa pugeda selle taha, et meil on vaja reklaami raha teenimiseks."

Kas sellest rahast, mida erakanalid maksavad ETV-le reklaami näitamise õiguse eest, piisab ETV programmi tegemiseks? "Kui me tahame pakkuda avalikku teenust 24 tundi ööpäevas ja tahame, et meil oleks teksti-TV pidevalt nähtav ja et me suudaksime pakkuda hariduslikku programmi, siis ei piisa."

Sven Haljand

Õnnitleme!

- 17. veebruar - Marika Kont, Piret Prüssel**
- 18. veebruar - Valentina Zaruba, Eevi Kass-Roosimägi**
- 21. veebruar - Paul Grünberg, Eve Aab**
- 23. veebruar - Jevgenia Haponen (50. juubelisünnipäev), Kristjan-Jaak Nuudi**
- 24. veebruar - Vaike Aasma, Toomas Kaur**

Arvamustelefon

43 46 17

12. veebruar 1998

Naine: Oleks meeldiv, kui te olümpia-päevikus näitaksite ka finišiprotokolle, muidu ei saa üldse ülevaadet ainult kolme esimese põhjal.

Mees: Praegu vaatan iluuisutamist. Ma arvan, et ei maksa toonitada nende vigu, vaid öelda, millised on mingi harjutuse raskused jne. Eks vigu teevad kõik.

Mees: Tahaksin kommenteerida teis-päevast saadet "Sõna sekka". Kirjutav ajakirjanik Tammer ja rääkiv ajakirjanik Rumm tegid nagu televisiooni-raadio saadet. Sellised analoogsed saated hakkavad ära tüütama, televisioonil on rohkem võimalusi, kui ainult pildiga raadiokasti mängida, võiks neid võimalusi avaramalt kasutada.

Vanem mees: Täna hommikul esines teil televisioonis üks noormees, kes nimetas end kokaks. Ta tegi väga keerulisi toitusid välismaa puuviljadest, kus ta pani võile peale koort ja koorele peale majoneesi jne. See on nüüd väike asi. Aga kõige hullem on nüüd see, et ta nimetas mikrolaineahju selliseks, mis rikub toidu ära ja rikub maitse ära. Noor mees, ta ei ole viitsind õppida ega tahagi õppida. Kas te ei leia inimest, kes õpetaks inimesi ümber käima mikrolaineahjuga? See on siiski uus aeg, moodne ja ei riku sugugi toitu ära. Pool maailma kasutab mikrolaineahju. Soomes õpetatakse ka eesti kokkasid sellega midagi tegema.

Vanem naine: Alates 2.veebruari on ETV pilt vilets ja ei ole jälgitav. STARMANI teenendajad väidavad, et see on saatja viga. Kas see on võimalik?

Naine: Üks asi on mind häirinud palju aastaid. Miks saadate laulma lapsi saates "Kaks takti ette" ja "Laulukarusellis" inglise keeles? Ja tihti äärmiselt halvas inglise keeles. See on ju teie nõuda, mis keeles lauldakse. Hiljuti lauldi ka juba vene keeles, kuid kui lauldakse võõrkeeles, siis peaks ka tõlge olema. See on vist keeleteaduse nõue? Aga mina arvan, et Eesti Televisioonis, see on siiski riiklikus televisioonis, peaks kõlama siiski ilus eesti keel. Edu ja jõudu teile!

Naine: Soovin ühte minutilist pausi, et käia korra WC-s. Ja teine as: "Lassie"le võiks peale lugeda eestikeelset teksti, väiksed lapsed vaatavad, nad ei oska veel lugeda.

Naine: Teie saadetega olen üldiselt väga rahul, kuid meelehärmi teeb üks väikene muusikalõik, mida te lasete arvamustelefoni taustaks. Ma pean silmas seda ilma melodiat, ühetoonilist plinkimist. Kui võimalik, siis vähemalt õhtuti ei traumeeriks sellega vaatajaid, see toob tõesti stressi.

Mees: Tere! Miks ei näe tekstitelevisiooni? Alalõpmata on midagi viga ja sassis seal. Kunagi ei ole probleemi Soome televisiooniga, ükskõik mis ilm ka oleks. Nägemist!

Naine: Väga meeldiv esineja on ilmaennustaja. Ma võin nimega eksida, kas oli Peep Taimla? Esinemine ja ka riietus, väga viis. Soovin teile palju edu järgnevas töös. Olete kõik väga meeldivad.

Lugupeetud telesaadete tegijad!

Pöördun teie poole oma tähelepanekuga Eesti Tv saadete kohta.

Kõigepealt olen rõõmus, et käivitati tööpäevadel Hommiku TV. Vaatan meeleldi ja olen tegijatele tänulik.

Saatejuhtide osas oleks täna, 12. veebruaril 1998 soovinud näha rohkem lugupidavat pöördumist endast (saatejuht oli Marko Reikop) tunduvalt vanemate stuudiokülaliste poole. Väljapaistev teadlane, professor Selma Teesalu, kirjanik Enn Vetemaa - neid samastati saatejuhi eakaaslastega. Ei mingeid tiitleid, härrat ega prouat! Elementaarne viisakus ei tohiks ju nii raske olla. Või on kehtestatud mingid normid?

Olen kindel, et ei Andres Raid ega Mati Talvik oleks selles suhtes vääratanud. Televisioon arendab ja kasvatab oma vaatajaid, seetõttu on väga oluline, kuidas käituvad saatejuhid.

Uudiste diktoril Urmas Liivil on raskusi hääldamisega, täpsemalt: lause lõpusõnade arusaadavalt väljaütlemisega. Kas ETV-s puudub inimene, kes sellistele asjadele tähelepanu pööraks?

Mitte kuidagi ei saa leppida ka saadetes esinevate labasuste ja maitsevääratustega, olgu siis huumorisaadetes, muusikavideodes või mujal. Väga palju oleneb siinjuures saatejuhi taktitundest, intelligentsist, haritusest.

Veel üks küsimus: kas oleks vahetevahel võimalik ekraanil ka õiget kellaaega näha? Hommikuti see juba toimib. Õnneks peab ETV võrdlemisi täpselt kinni saadete algusaegadest, mis on äärmiselt meeldiv.

Hea on täiuslikkust nõuda, raske seda teostada. Aga amet kohustab!

Lugupidavalt
ETV vaataja **Elge Lomp**
Tartust
12. veebruaril 1998

TEABETELEKRAAT on ETV sekretariaadi väljaanne

Vahendanud Lea Arme
tuba 611, tel. 4167

Kaastööd oodatud!